

VŠ:	Univerzita Hradec Králové		
Rozvojový projekt na rok 2021			
Formulář pro závěrečnou zprávu - dílčí část projektu			
Program:	Centralizovaný rozvojový program		
Tematické zaměření:	e) rozvoj internacionalizace vysokých škol		
Název projektu:	ANALÝZA POTENCIÁLU VIRTUÁLNÍCH MOBILIT A MOŽNOSTÍ JEJICH ROZVOJE NA VYSOKÝCH ŠKOLÁCH		
Období řešení projektu:	Od: 1.1.2021	Do: 31.12.2021	
Dotace v tis. Kč:	Celkem:	V tom běžné finanční prostředky:	V tom kapitálové finanční prostředky:
Požadavek	476	476	0
Čerpáno	476	476	0
Základní informace			
	Hlavní řešitel		Kontaktní osoba
Jméno:	doc. Ing. Martina Lichovnicková, Ph.D.		Mgr. Lukáš Kala, Ph.D.
VŠ:	Mendelova univerzita v Brně (MENDELU)		Mendelova univerzita v Brně (MENDELU)
Adresa/Web:	Zemědělská 1665/1, 613 00 Brno, Česká republika		Zemědělská 1665/1, 613 00 Brno, Česká republika
Telefon:	Telefon: +420 545 133 229		Telefon: +420 545 133 229
E-mail:	E-mail: martina.lichovnickova@mendelu.cz		E-mail: lukas.kala@mendelu.cz
ZPRÁVA O PRŮBĚHU ŘEŠENÍ PROJEKTU			
Cíl projektu	Uveďte stanovený cíl a uveďte, do jaké míry byl splněn, případně důvod, proč splněn nebyl.		
1. Analýza aktuálního stavu nabídky a realizace virtuálních mobilit na jednotlivých vysokých školách.	<p>MENDELU se spolupodílela na formulaci otázek do dotazníku připravovaného na UHK. Sběr vyplněných dotazníků proběhl na MENDELU na přelomu dubna a května a následně byl vyhodnocen na UHK. K dispozici jsou jak vyplněné dotazníky jednotlivých VŠ, tak celková prezentace. Prezentace s analýzou aktuálního stavu byla uvedena v rámci setkání univerzit a to 22.6. 2021, došlo na představení a shrnutí výsledků zjišťování na jednotlivých vysokých školách, diskuzi a sdílení dobré praxe. Toto setkání proběhlo online (MS Teams) s ohledem na omezené možnosti setkávání a kromě zástupců VŠ se také účastnili zástupci NAÚ, MŠMT a DZS.</p> <p>Cíl byl splněn.</p>		
2. Analýza možností a potřeb řešení legislativního ukotvení virtuálních mobilit na národní úrovni v souvislosti s interními předpisy vysokých škol a s ohledem na legislativní rámec EU	<p>Tento cíl koordinován zástupci UK: Zástupci MENDELU se účastnili setkání zapojených univerzit k tomuto tématu. Setkání k legislativě také proběhlo online s ohledem na omezené možnosti setkávání a to 28.4. 2021. Prezentace připravená zástupci UK zahrnovala vymezení pojmu "virtuální mobilita", analýzu dokumentů na evropské úrovni, analýzu národních předpisů a strategických materiálů MŠMT, analýzu předpisů VŠ, oblast ochrany osobních údajů a nakonec proběhla diskuze.</p> <p>Cíl byl splněn</p>		
3. Analýza studentského zájmu o virtuální mobility	<p>Tento cíl byl koordinován zástupci OU: cílem bylo zjistit, jaký je mezi studenty zájem o virtuální mobility, jaké jsou hlavní bariéry v účasti na virtuálních mobilitách (vč. aspektů inkluze, podmínek socioekonomického prostředí studentů, specifických potřeb studentů, aj.). i příležitosti pro jejich rozvoj. Analýza proběhla cestou realizace společného dotazníkového šetření mezi studenty na jednotlivých vysokých školách vč. MENDELU. Obsah dotazníkového šetření byl připraven ve spolupráci OMVI MENDELU, s ostatními zapojenými školami a koordinátorem této aktivity (OU). Sběr dat proběhl podle pokynů koordinátora této dílčí aktivity na jednotlivých vysokých školách vč. MENDELU. Péčí koordinátora pak proběhlo společné zpracování dat dotazníkového šetření. Vznikla tak celková analýza výzkumného šetření studentského zájmu o virtuální mobility za všechny zapojené vysoké školy jako hlavní výstup této aktivity, ale též dílčí analýzy za jednotlivé vysoké školy. Výsledky dotazníkového šetření a další témata spojená se studentským zájmem o virtuální mobility reflektující zkušenosti řešitelů byly představeny a diskutovány na třetím workshopu, který proběhl online s ohledem na rizika související s pandemií 21.9.2021.</p>		

<p>4. Analýza problematických oblastí virtuálních mobilit z pohledu managementu vysokých škol, administrativy vysokých škol a akademických pracovníků.</p>	<p>Tento cíl byl koordinován zástupci UHK: Cílem je identifikovat problematická místa z pohledu aktérů zapojených na VŠ. Na jaře 2021 jsme na UHK připravili pokyny pro realizaci analýzy formou fokusních skupin na každé univerzitě a tato forma realizace vč. navrženého průběhu a struktury rozhovorů byla odsouhlasena v rámci zapojených univerzit. Fokusní skupiny se soustředily na identifikaci problémových oblastí a témat z pohledu různých aktérů na VŠ vtažených do problematiky virtuálních mobilit. Setkání fokusních skupin byla realizovaná na UHK v červnu a v září 2021. Setkání se uskutečnila prezenčně a byla nahrávána pro účely přepisu záznamu a vyhodnocení. Setkáních se účastnili zástupci managementu, akademici, administrativní pracovníci a také studentky, kteří se virtuální mobility již účastnily.</p>
<p>5. Sdílení dobré praxe se zahraničními vysokými školami</p>	<p>Tento cíl byl koordinován zástupci UHK: sdílení dobré praxe se zahraničními vysokými školami bylo součástí závěrečného dvoudenního setkání v listopadu. Setkání se konalo v hybridní formě, kdy dorazila většina zástupců zapojených VŠ, ale s ohledem na podmínky setkávání, se někteří nemohli/nepreferovali dostavit prezenčně. Proto část setkání byla přenášena přes MS Teams. Ve spolupráci s Univerzitou Karlovou jsme vytypovali 5 zahraničních expertů, které jsme oslovili. Jednalo se o experty z Hague University of Applied Science (NL), z University of Warsaw (PL) a Comenius University Bratislava, Technical University of Košice (SK). Setkání se také účastnili zástupci z UHK, z Fakulty Informatiky a Managementu a z Filozofické Fakulty a sdíleli své poznatky ze svých projektů, které se zabírali právě virtuálními mobilitami. Na konci setkání se zahraniční experti sešli se zájemci ze zapojených VŠ u kulatých stolů, aby probrali své zkušenosti a porovnali přístupy v jiných zemích. Shodli se, že situace je v různých evropských zemích podobná. Všichni vidí smysl v tom, aby se VM/BM standardně zařadily jako možnost výměných pobytů.</p> <p>MENDELU jakožto univerzita zabývající se zemědělstvím a lesnictvím hledala inspiraci a dobrou praxi na prestižní oborové univerzitě Wageningen University (NL), která také čelí výzvam v oblasti virtuálních mobilit v případě prakticky orientovaných kurzů. Dále byla z prostředků projektu hrazena účast na hybridní studentské soutěži Emirates Environmental Group (na základě doporučení českého velvyslanectví) za účelem získání inspirace v oblasti hybridních mobilit a šíření dobré praxe na MENDELU i na zapojených VŠ.</p>
<p>Plnění výstupů projektu</p>	<p>Uvedte výstupy projektu a do jaké míry byly splněny, případně důvod, proč splněny nebyly.</p>
<p>1. Zpráva o současném stavu virtuálních mobilit na národní úrovni</p>	<p>Analýza nám ukázala, že většina zapojených univerzit se již virtuálními mobilitami zabírala. Většina univerzit až na základě omezení souvisejících s šířením pandemie. Převažuje nepřehledná situace, kdy VŠ nevědí, jak virtuální mobility evidovat, hledá další finanční zdroje.</p> <p>Jasně vymezení rámce virtuálních mobilit:</p> <p>VIRTUÁLNÍ MOBILITA (VM): jedná se o účast ve výuce nebo na pracovní či výzkumné stáži realizované v digitálním prostředí bez vycestování na partnerskou instituci.</p> <p>BLENDED MOBILITA (BM): jedná se o kombinaci krátkodobé fyzické mobility (doba trvání 5 dnů až 2 měsíce) a virtuální mobility. Virtuální mobilita je zde doplňkem fyzické mobility.</p> <p>Nutnost využít VM/BM se objevila až s příchodem pandemie. Předtím minimální využití.</p> <p>VM/BM se jeví nevhodné pro: Programy s vysokým podílem praktické výuky; Programy s laboratorní výukou; Programy umělecké (ateliérová výuka)</p> <p>Naopak VM/BM se může včlenit do programů: Ekonomických, informačních, strojních, architektury, humanitních</p> <p>Ještě v roce 2020 nesourodá evidence VM/BM nebo žádná. Většina VŠ využívala VM nebo BM.</p> <p>Většina VM/BM trvá více než 8 týdnů, cca 40% pak trvá od jednoho do osmi týdnů.</p> <p>Mimořádné finanční náklady na pořízení techniky, školení, odměny zapojeným pracovníkům.</p> <p>Zájem o destinace kopíruje prezenční mobility.</p>
<p>2. Analýza existující legislativy a dokumentů k problematice virtuálních mobilit a návrh na potřebná opatření</p>	<p>Analýza proběhla na více úrovních.</p> <p>Analýza dokumentů na evropské úrovni: materiál na evropské úrovni, kde je gestorem EC neaktuální; zodpovědnost přenesena na samotné VVŠ -> evropské sítě a univerzitní aliance; desítky projektů a studií s mnohdy nesourodými výstupy -> decentralizace; nedostatečně reflektováno v novém Erasmus program guide.</p> <p>Analýza národních předpisů a strategických materiálů MŠMT: zákon o vysokých školách VM nezahrnuje, tedy ani nelimituje, cíl – uznávání na základě shodných „learning outcomes“, tedy výstupů z učení. Zákon nedostatečně upravuje mobility (nejen virtuální), zjednodušené uznávání předmětů ze zahraniční, možnost online výuky a zkoušek.</p> <p>Strategie internacionalizace vysokého školství na období od roku 2021 - zahrnuje cíle jako digitalizace zahraničních mobilit, vč. administrace; nové typy tzv. virtuálních a kombinovaných (blended) mobilit; inkluze účastníků s omezenými příležitostmi včetně studentů s SP či ze znevýhodněného socioekonomického prostředí; kratší pobyt v zahraničí (cca 2 týdny); digitální prvky; začlenění zahraniční mobility studentů (včetně virtuálních a kombinovaných forem) jako integrální součást kurikula studijních programů.</p> <p>NAÚ a jejich pohled na věc: dosavadní postoj NAÚ k online vzdělávání záporný a je otázkou, jaký by byl postoj k "mobility window" jako součást akreditace SP.</p>

<p>3. Analýza studentského zájmu o virtuální mobility</p>	<p>Analýza studentského zájmu proběhlo formou vyhodnocení dotazníkového šetření mezi studenty zapojených univerzit. Účastnili se studenti ze všech zapojených univerzit, do 5% z celkového počtu studujících. Celkem cca 6500 respondentů v době zpracování dat pro setkání v září (dotazník byl otevřený a k dispozici pro vyplnění ještě pár týdnů poté). Za UHK se účastnilo přes 200 studentů.</p> <p>Většina respondentů byla mladších 26 let, studenti prezenčního bakalářského studia.</p> <p>Dotazníkové šetření ukázalo, že většina studujících nebyla rozhodnutá, zda by se chtěli účastnit VM, u BM studující projevili větší zájem. Největší zájem byl o mezinárodní kurzy rozvíjející přenositelné dovednosti a krátkodobé VM (jako letní školy). Pro většinu studentů byla VM/BM novinkou a dříve se podobné aktivity neúčastnili. Jako motivaci pro "výjezd" na VM/BM uváděli hlavně možnost kombinace se studiem na domovské univerzitě, nebo s prací v místě bydliště, také jim vyhovovali menší finanční náročnost, menší organizační náročnost, nebo rozšíření možností studia, ale také osobní důvody. Jako překážku bránící studujícím v účasti na VM/BM uváděli hlavně nízký přínos pro jejich osobní rozvoj, nižší efektivitu výuky a špatnou kompatibilitu se studiem na domovské univerzitě.</p>	
<p>4. Analýza problematických oblastí virtuálních mobilit</p>	<p>Na základě šetření ve fokusních skupinách na jednotlivých VŠ můžeme problematické oblasti VM/BM shrnout následovně:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedostatek informací: vymezení pojmu, nastavení procesů v administrativě, uznávání, evidence, spolupráce - problém s akreditacemi: online výuka jako součást prezenční formy studia, <ul style="list-style-type: none"> - nezapočítávání do indikátorů při hodnocení VŠ, - nutnost zajistit adekvátní techniku, prostory, proškolené zaměstnance, - finanční náročnost (náklady spojené s pořízením techniky, připojení, odměny), - je nutný jiný přístup, jiný způsob komunikace se studenty, vytvářet socializační aktivity online, - chybí praktická dimenze získávání zkušeností (networking, nové dovednosti, zkušenosti), ale otevírá možnost zapojení pro studenty s omezením, <ul style="list-style-type: none"> - dosažené výsledky v rámci VM/BM nejsou automaticky uznávané, - je třeba nastavit jednotný rámec pro synchronní i asynchronní výuku, - náročnost pro akademiky: časová, nutnost úpravy studijních programů (prezenční výuka není stejná jako v online prostředí), využití COILu, - náročnost pro administrativu: stejná jako u zadávání standardní mobility, musí navíc řešit nekompatibilitu harmonogramů, posuzování kurzů, jak zahrnout do vnitřního hodnocení kvality. 	
<p>5. Koncept rozvoje virtuálních mobilit (souhrn analýz, návrhů a doporučení na základě sdílení zkušeností a dobré praxe v ČR i zahraničí)</p>	<p>K dispozici jsou veškeré podklady a prezentace k analýzám. Z nich vyplývá, že je nutné nastavit následující:</p> <p>VM/BM by měly i nadále být součástí nabídky mobilit a tím zachovat operativní řešení při omezení cestování a zároveň rovný přístup ke studiu pro všechny studující bez ohledu na jejich omezení při cestování. VM/BM umožňují studentům časovou a finanční úsporu spojenou s přesunem, je to příležitost pro excelentní studenty, kteří si mohou doplnit vzdělání na jiných prestižních institucích bez nutnosti osobní účasti. Vyučujícím umožňuje zapojení do VM/BM poznat nové technologie, sdílet různé standardy výuky, nové možnosti spolupráce se zahraničními partnery.</p> <p>Nová možnost realizace dalších kurzů a letních škol.</p> <p>VM/BM se mohou rozvinout v další intenzivní spolupráci a realizaci mezinárodních virtuálních kampusů.</p> <p>VM/BM mohou také sloužit jako převoj pro fyzickou mobilitu (seznámení s prostředím, vyučujícími na dálku).</p> <p>Chybí etický kodex pro studenty i vyučující - zodpovědný přístup a nastavení pravidel pro účast ve virtuálních třídách.</p> <p>Je potřeba nastavit metodiku evidence VM/BM, oddělit od fyzických mobilit.</p> <p>Nastavení efektivní technické a administrativní podpory.</p> <p>Nastavení uznávání studijních výsledků z VM/BM.</p> <p>Nastavení kyberbezpečnosti, GDPR a legislativně ošetřit na celonárodní úrovni.</p> <p>Je potřeba nastavit propagaci dovnitř VŠ i ven.</p>	
<p>Změny v řešení</p>	<p>Pokud došlo v průběhu řešení ke změnám, uveďte je a vysvětlete příčinu.</p>	
<p>Číslo změny</p>	<p>Jednotlivé změny (přidejte řádky dle potřeby)</p>	<p>Zdůvodnění</p>
<p>1.</p>		
<p>2.</p>		
<p>3.</p>		
<p>4.</p>		

Přehled o pokračujícím projektu	Pokud se jedná o pokračující projekt, uveďte, od kdy se realizuje a kolik finančních prostředků již bylo vyčerpáno. V případě, že je plánováno pokračování projektu v dalších letech, uveďte výhled do budoucna.		
	Rok realizace	Čerpání finančních prostředků (souhrnný údaj)	Poznámka (případně výhled do budoucna)

Specifikace čerpání finanční dotace na řešení projektu *					
		Přidělená dotace na řešení projektu - ukazatel I (v tis. Kč)	Čerpání dotace (v tis. Kč)	Rozdíl (v tis. Kč)	Rozdíl (v %)
1.	Kapitálové finanční prostředky celkem	0	0	0	0%
1.2	Dlouhodobý nehmotný majetek (SW, licence)			0	0%
1.3	Samostatné věci movité (stroje, zařízení)			0	0%
1.4	Ostatní technické zhodnocení			0	0%
2.	Běžné finanční prostředky celkem	476	476	0	0%
	Osobní náklady:				
2.1	Mzdy (včetně pohyblivých složek)	245	244	-1	0%
2.2	Ostatní osobní náklady (odměny z dohod o pracovní činnosti, dohod o provedení práce, popř. i některé odměny hrazené na základě nepojmenovaných smluv uzavřených podle zákona § 1746 odst. 2 č. 89/2012 Sb., občanský zákoník)	0	0	0	0%
2.3	Odvody pojistného na veřejné zdravotní pojištění a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a přídělky do sociálního fondu	82	83	1	0%
	Ostatní:				
2.4	Materiální náklady (včetně drobného majetku)	0	0	0	0%
2.5	Služby a náklady nevýrobní	0	0	0	0%
2.6	Cestovní náhrady	125	125	0	0%
2.7	Stipendia	24	24	0	0%
3.	Celkem běžné a kapitálové finanční prostředky	476	476	0	0%
Bližší zdůvodnění čerpání v jednotlivých položkách (přidejte řádky podle potřeby)					
Číslo položky (viz předchozí tabulka)	Název výdaje a jeho zdůvodnění	Částka (v tis. Kč)			
2.1	Odměna účastníkům a moderátorům ohniskových debat (focus groups), odměna realizátorům dotazníkového šetření, odměna za vyhodnocení a analýzu současného stavu virtuálních mobilit na univerzitě, odměna za analýzu potencialu virtuálních mobilit na MENDELU, za zpracování výstupů a sdílení příkladů dobré praxe v rámci komise rektorky i odborných pracovních skupin.	244			
2.3	Zákonné odvody z kapitoly 2.1 -33, 8 % sociální a zdravotní pojištění. Z důvodu špatného zaokrouhlení v době podání žádosti byly zákonné odvody o několik stovek Kč vyšší. Z toho důvodu byly záměrně nedočerpány mzdové náklady, aby v součtu nebyla překročena přiznaná částka.	83			
2.6	Cestovní náhrady (návštěva prestižní Wageningen University pokročilé v oblasti virtuálních mobilit a účast na hybridní studentské soutěži Emirates Environmental Group za účelem získání inspirace v oblasti virtuálních mobilit a šíření dobré praxe na MENDELU)	125			
2.7	Odměna formou stipendia studentským účastníkům ohniskových debat a studentům spolupracujícím na plnění cíle 5.	24			

* VŠ vyplní pouze žlutě podbarvená pole tabulky.

Poznámka: V případě, že potřebujete sdělit další doplňující informace, uveďte je v příloze.